

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука
Бана Милосављевића 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о стању сектора осигурања у Републици Српској
за период од 01.01.2017. до 30.06.2017. године

Број: УО –16/17

Датум: 14.09.2017. године

Бања Лука, септембар 2017. године

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ	4
1. СТРУКТУРА СЕКТОРА	5
1.1. Друштва за осигурање	5
1.1.1. Структура власништва	5
1.1.2. Људски ресурси.....	6
1.2. Посредници у осигурању.....	6
1.3. Заштитни фонд Републике Српске.....	7
1.4. Овлашћени актуари.....	8
1.5. Омбудсман у осигурању	8
2. ТРЖИШТЕ ОСИГУРАЊА	9
2.1. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске	9
2.2. Тржишна структура и концентрација	9
2.3. Обрачуната премија по друштвима за осигурање.....	11
2.4. Структура портфеља.....	13
3. БИЛАНСНА СТРУКТУРА	16
3.1. Биланс стања	16
3.2. Биланс успјеха	20
4. ФИНАНСИЈСКИ И ТЕХНИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ СТАЊА У СЕКТОРУ	23
4.1. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе.....	23
4.1.1. Укупно обрачунате техничке резерве.....	23
4.1.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви друштава за неживотно осигурање.....	23
4.1.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви друштава за животно осигурање.....	25
4.2. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање	27
4.2.1. Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања.....	28
4.3. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио	29
4.4. Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава	30
4.5. Остали показатељи пословања.....	30

Табеле

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске.....	5
Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање	5
Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање	6
Табела 4: Одштетни захтјеви Заштитног фонда	7
Табела 5: Премија осигурања обрачуната на тржишту Републике Српске.....	9
Табела 6: Учешће друштава за осигурање и филијала из ФБиХ на тржишту Републике Српске.....	9
Табела 7: Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реег групама.....	10
Табела 8: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање.....	11
Табела 9: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС остварена у ФБиХ	12
Табела 10: Обрачуната премија по филијалама друштава из ФБиХ	13
Табела 11: Обрачуната премија према врстама осигурања	14

Табела 12: Удио обавезног и необавезног осигурања у укупно обрачунатој премији	15
Табела 13: Актива- укупно за сва друштва за осигурање	16
Табела 14: Пасива укупно за сва друштва за осигурање	18
Табела 15: Биланс успјеха укупно за сва друштва за осигурање	20
Табела 16: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања	27
Табела 17: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања	28
Табела 18: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила на 30.06.2017. године	28
Табела 19: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања	29
Табела 20: Показатељи рентабилности	30
Табела 21: Остали показатељи пословања друштава за осигурање	30

Графикони

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање (животна и неживотна осигурања)	12
Графикон 2: Обрачуната премија животних и неживотних осигурања	14
Графикон 3: Обрачуната премија према врстама осигурања	15
Графикон 4: Структура пословне активе друштава за осигурање	17
Графикон 5: Структура пословне пасиве друштава за осигурање	19
Графикон 6: Обрачунате техничке резерве на нивоу сектора	23
Графикон 7: Обрачунате техничке резерве друштава за неживотно осигурање	24
Графикон 8: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима	24
Графикон 9: Структура улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања	25
Графикон 10: Обрачунате техничке резерве животног осигурања	26
Графикон 11: Преглед обрачунатих техничких резерви животних осигурања по друштвима	26
Графикон 12: Структура улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања	27

УВОДНА РИЈЕЧ

Извјештај о стању сектора осигурања у Републици Српској, за период 01.01. до 30.06.2017. године, припремљен је у складу са чланом 9. Закона о друштвима за осигурање, а на основу анализа финансијских, актуарских и других извјештаја, које друштва за осигурање и Заштитни фонд Републике Српске, у складу са прописима, достављају Агенцији за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција).

У извјештајном периоду, у Републици Српској пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и 11 филијала друштава за осигурање из ФБиХ. Тржишна структура и Herfindahl Hirschman-ов индекс указују да је на тржишту осигурања Републике Српске присутна прилично јака конкуренција.

Укупно обрачуната премија осигурања на тржишту Републике Српске износила је 104,8 милиона КМ и већа је за 8,1%, у односу на исти период претходне године. Иако је на тржишту осигурања Републике Српске настављен тренд раста премије животног осигурања, ова премија још није достигла ниво упоредивих тржишта осигурања земаља региона.

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала су премију у износу од 103,5 милиона КМ, укључујући и премију обрачунату на тржишту ФБиХ, а што представља раст од 12,7%. Премија осигурања од аутоодговорности и даље доминира у структури портфеља друштава за осигурање из Републике Српске.

Нето резултат периода, на нивоу сектора, је добитак у износу од 13,9 милиона КМ, који је резултирао стопом поврата на капитал од 10,6%. Билансна сума је износила 426 милиона КМ и већа је за 4,9%, а укупан билансни капитал је износио 130,5 милиона КМ. Обрачунате техничке резерве су веће за 14%, у односу на исти период претходне године.

Укупно исплаћени одштетни захтјеви и накнаде у неживотним осигурањима друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској износили су 24,9 милиона КМ, што је мање за 5%, у односу на исти период претходне године. Накнаде по основу животног осигурања повећане су за 6,3% и износиле су 3,8 милиона КМ, а што је у складу са сазријевањем портфеља.

У извјештајном периоду није било значајнијих промјена показатеља ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за неживотна и животно осигурања. Такође, није било значајних осцилација код рациа штета и рациа трошкова. Комбиновани рацио је испод 100, што значи да је премија била довољна за покриће обавеза из уговора о осигурању и трошкова спровођења осигурања.

Код свих друштава за осигурање обезбијеђена је усклађеност са прописаним захтјевима за покриће техничких резерви. На нивоу сектора осигурања повећан је рацио солвентности, као и премија, приход и укупна добит по запосленом.

На основу података и показатеља из овог извјештаја може се закључити да је сектор осигурања, у првом полугодишту 2017. године, био стабилан, ефикасан и профитабилан, али и да постоји потенцијал за даљи раст тржишта/премије осигурања.

Директор

Славен Дујаковић

1. СТРУКТУРА СЕКТОРА

1.1. Друштва за осигурање

На тржишту осигурања, у првој половини 2017. године, пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, која су према дјелатности осигурања, сједишту и стању већинског власништва, представљена у наредној табели:

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске

Р.Б.	Назив друштва за осигурање	Сједиште	Већинско власништво
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА			
1.	Атос осигурање А.Д.	Бијељина	домаће
2.	Д.Д. Брчко гас осигурање	Брчко	домаће
3.	Дрина осигурање А.Д.	Милићи	домаће
4.	Еурос осигурање А.Д.	Бања Лука	домаће
5.	Крајина осигурање А.Д.	Бања Лука	страно
6.	Микрофин осигурање А.Д.	Бања Лука	домаће
7.	Нешковић осигурање А.Д.	Бијељина	домаће
8.	Осигурање Аура А.Д.	Бања Лука	домаће
9.	Осигурање Гарант Д.Д.	Брчко	домаће
10.	"САС-СуперП ОСИГУРАЊЕ" А.Д.	Бијељина	домаће
11.	Триглав осигурање А.Д.	Бања Лука	страно
ЖИВОТНА И НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА (КОМПОЗИТНА ДРУШТВА)			
12.	Граве осигурање А.Д.	Бања Лука	страно
13.	Дунав осигурање А.Д.	Бања Лука	страно
14.	Wiener осигурање А.Д.	Бања Лука	страно

Извор: Централни регистар ХОВ

Од 14 друштава за осигурање из Републике Српске, 11 је обављало дјелатност неживотног осигурања, а 3 друштва за осигурање су обављала дјелатност неживотног и животног осигурања.

Са стањем на дан 30.06.2017. године, на тржишту осигурања Републике Српске пословало је и 11 филијала друштава за осигурање из ФБиХ, а 7 друштава из Републике Српске има дозволу за обављање послова осигурања путем филијале у ФБиХ.

1.1.1. Структура власништва

Према структури власништва над основним капиталом, у првој половини 2017. године, 9 друштава за осигурање је било у већинском домаћем власништву, док је 5 друштава за осигурање било у већинском страном власништву.

Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање

Р.Б.	Власништво	Број друштава за осигурање	Учешће у укупном капиталу	Учешће у укупној активи	Учешће у бруто фактурисаној премији
1.	Већинско домаће власништво	9	52,5%	42,8%	57,5%
2.	Већинско страном власништво	5	47,5%	57,2%	42,5%
	УКУПНО	14	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске и Централни регистар ХОВ

Удио страног капитала у укупном капиталу свих друштава за осигурање износио је 47,5%. На друштва за осигурање са већинским страним капиталом односи се 57,2% укупне активе и 42,5% бруто фактурисане премије.

Према Извјештају Централног регистра хартија од вриједности - књижи акционара, државни капитал је евидентиран у Крајина осигурању а.д. Бања Лука у проценту од 34,9% и Осигурању Аура а.д. Бања Лука у проценту од 38,0%.

1.1.2. Људски ресурси

На дан 30.06.2017. године, у сектору осигурања било је запослено укупно 1.691 радник, од којих у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској 1.458 радника, у филијалама друштава за осигурање из ФБиХ 226 радника и у Заштитном фонду Републике Српске 7 радника. У сектору осигурања раде и посредници у осигурању.

Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање из Републике Српске, представљени су у наредној табели.

Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање

КВАЛИФИКАЦИЈА	Стање на дан 30.06.2015.		Стање на дан 30.06.2016.		Стање на дан 30.06.2017.		ИНДЕКС 2017/16
	Број	%	Број	%	Број	%	
НК	4	0,3	8	0,5	8	0,5	100,0
ПК	1	0,1	1	0,1	2	0,1	200,0
НС				0,0	1	0,1	
КВ	67	5,3	90	5,9	65	4,5	72,2
ССС	675	53,5	788	51,4	746	51,2	94,7
ВКВ	5	0,4	6	0,4	8	0,5	133,3
ВШС	81	6,4	89	5,8	83	5,7	93,3
ВСС	403	31,9	522	34,1	515	35,3	98,7
МР	24	1,9	26	1,7	29	2,0	111,5
ДР	2	0,2	2	0,1	1	0,1	50,0
УКУПНО	1.262	100,0	1.532	100,0	1.458	100,0	95,2

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

У извјештајном периоду, код друштава за осигурање из Републике Српске забиљежено је смањење броја запослених за 4,8%.

1.2. Посредници у осигурању

У Регистар посредника у осигурању код Агенције, закључно са 30.06.2017. године, уписано је:

- 170 заступника - физичка лица, од чега их је 32 регистровало предузетничке радње за заступање у осигурању,
- 12 друштава за заступање из Републике Српске (укључујући Поште Српске и микрокредитно друштво) и 5 филијала друштава за заступање из ФБиХ,
- 131 брокера у осигурању – физичка лица,
- 6 брокерских друштава из Републике Српске и 3 филијале брокерског друштва из ФБиХ.

На интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba) доступан је актуелни извод из регистра посредника у осигурању.

У извјештајном периоду, Агенција је организовала едукацију и одржала испитни рок за полагање стручног испита за провјеру стручног знања потребног за добијање овлашћења за обављање послова посредовања у осигурању. Стручни испит је положило 42 кандидата.

1.3. Заштитни фонд Републике Српске

Заштитни фонд Републике Српске (у даљем тексту: Заштитни фонд) основан је Законом о обавезном осигурању за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности – Пречишћен текст („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/09) као посебно правно лице. Надлежност Заштитног фонда прописана је Законом о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15). Заштитни фонд дужан је да извршава обавезу накнаде штете настале на територији Републике Српске трећем оштећеном лицу, ако их проузрокује непознато возило или возило чији власник није закључио уговор о осигурању од аутоодговорности. Поред тога, Заштитни фонд је дужан да извршава и обавезу исплате накнаде оштећеним лицима у случају да није закључен уговор о обавезном осигурању путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, те штета из основа аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу које нису могле бити надокнађене из стечајне или ликвидационе масе друштва за осигурање.

Сва друштва за осигурање која у Републици Српској обављају послове осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, осим путника у ваздушном саобраћају, обавезно су чланови Заштитног фонда и плаћају допринос Заштитном фонду, сразмјерно обрачунатој премији осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја у Републици Српској.

Укупно остварени приходи Заштитног фонда, у првој половини 2017. године, су износили 1.840.581 КМ и повећани су за 11,3%, у односу на исти период претходне године. Укупни расходи износили 1.575.407 КМ и већи су за 34,1% у поређењу са истим периодом претходне године. Пораст укупних расхода углавном је условљен порастом расхода резервисаних штета и исправке потраживања. Заштитни фонд је у првој половини 2017. године остварио вишак прихода над расходима у износу од 265.174 КМ.

У наредној табели дат је преглед рјешавања и исплате одштетних захтјева, а који се односе на штете на лицима или имовини у саобраћајним незгодама, из надлежности Заштитног фонда.

Табела 4: Одштетни захтјеви Заштитног фонда

Р.Б.	Одштетни захтјеви	30.06.2016.	30.06.2017.	Индекс 2017/2016
1.	Пријављени захтјеви у текућем периоду и реактивирани	233	219	94,0
2.	Број пренесених из претходног периода	166	176	106,0
3.	Укупан број захтјева (1+2)	399	395	99,0
4.	Број одбијених захтјева	43	54	125,6
5.	Број обрађених захтјева без одбијених	199	176	88,4
6.	Број исплаћених захтјева	199	176	88,4
7.	Износ исплаћених захтјева (КМ)	704.418	551.830	78,3

Извор: Извјештај Заштитног фонда Републике Српске

У односу на исти период претходне године, укупан број одштетних захтјева је незнатно смањен. Сви обрађени одштетни захтјеви су исплаћени. Износ исплаћених одштетних захтјева је мањи за 21,7%, у

односу на исти период претходне године. Просјечна вриједност исплаћеног одштетног захтјева износила је 3.135 КМ и мања је за 11,4% у односу на исти период 2016. године.

1.4. Овлашћени актуари

У складу са међународним стандардима за функционисање сектора осигурања од посебне важности је обезбјеђење адекватног броја професионално оспособљених актуара. На дан 30.06.2017. године, у Регистар овлашћених актуара код Агенције било је уписано 36 лица. На интернет страници Агенције доступан је актуелни извод из регистра овлашћених актуара.

1.5. Омбудсман у осигурању

Агенција се заштитом потрошача бавила непосредно и преко Омбудсмана у осигурању. У извјештајном периоду Омбудсман/Одјељење за заштиту и едукацију потрошача запримило је 39 предмета, углавном приговора и притужби осигураника, корисника накнада из осигурања, односно трећих оштећених лица, при чему су, као и у претходном периоду, доминирали приговори на поступке у исплати накнаде штете из основа осигурања од аутоодговорности. Детаљнији подаци о активностима у овом сегменту рада Агенције дати су у Извјештају о раду Агенције за осигурање Републике Српске за период 01.01. до 30.06.2017. године.

2. ТРЖИШТЕ ОСИГУРАЊА

2.1. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске

У наредној табели даје се преглед укупно обрачунате премије на тржишту осигурања Републике Српске.

Табела 5: Премија осигурања обрачуната на тржишту Републике Српске

(у КМ)

Р.Б.	Субјекти на тржишту Републике Српске	Обрачуната премија на тржишту Републике Српске						Индекс 2017/16
		I-VI 2015.		I-VI 2016.		I-VI 2017.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
1.	ДРУШТАВА ИЗ РС	69.394.194	78,2	75.520.342	77,9	83.478.957	79,6	110,5
1.1	Неживотна осигурања	61.606.671	69,5	67.373.218	69,5	73.727.361	70,3	109,4
1.2	Животна осигурања	7.787.524	8,8	8.147.124	8,4	9.751.596	9,3	119,7
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБИХ	19.299.768	21,8	21.448.274	22,1	21.332.101	20,4	99,5
2.1	Неживотна осигурања	13.004.739	14,7	14.561.865	15,0	14.402.975	13,7	98,9
2.2	Животна осигурања	6.295.030	7,1	6.886.409	7,1	6.929.126	6,6	100,6
	УКУПНО	88.693.962	100,0	96.968.616	100,0	104.811.058	100,0	108,1

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава из ФБИХ

Укупно обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске¹, у периоду 01.01. до 30.06.2017. године, износила је 104.811.058 КМ. У односу на исти период претходне године, обрачуната премија је већа за 7.842.442 КМ или 8,1%. Премија неживотног осигурања је у просјеку порасла за 7,6%, а животног осигурања за 11%.

2.2. Тржишна структура и концентрација

У наредној табели приказано је учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава за осигурање из ФБИХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске.

Табела 6: Учешће друштава за осигурање и филијала из ФБИХ на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из РС и филијала из ФБИХ у укупној премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБИХ	30.06.2015.	30.06.2016.	30.06.2017.
1.	Атос осигурање А.Д.	5,1%	5,1%	7,7%
2.	Д.Д. Брчко гас осигурање	5,9%	5,3%	5,3%
3.	Grawe осигурање А.Д.	7,6%	7,3%	7,4%
4.	Дрина осигурање А.Д.	10,3%	10,9%	10,6%
5.	Еурос осигурање А.Д.		2,2%	3,7%
6.	Wiener осигурање А.Д.	10,7%	9,2%	9,3%
7.	Дунав осигурање А.Д.	8,9%	9,2%	8,9%
8.	Крајина осигурање А.Д.	5,6%	3,7%	0,6%

¹ Укупно обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске је обрачуната на начин да је укупна премија која су остварила друштва за осигурање из Републике Српске умањена за премију коју су та друштва остварила у ФБИХ и увећана за премију коју су друштва за осигурање из ФБИХ остварила у Републици Српској.

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из РС и филијала из ФБиХ у укупној премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБиХ	30.06.2015.	30.06.2016.	30.06.2017.
9.	Микрофин осигурање А.Д.	3,2%	3,4%	3,1%
10.	Нешковић осигурање А.Д.	8,2%	8,0%	8,0%
11.	Осигурање Аура А.Д.	4,0%	4,4%	4,6%
12.	Osiguranje Garant A.D.	3,0%	3,9%	3,7%
13.	САС-СуперП осигурање А.Д.			1,4%
14.	Триглав осигурање А.Д.	5,7%	5,4%	5,2%
15.	Аса осигурање д.д.	1,1%	1,7%	2,0%
16.	Bosna-Sunce osiguranje d.d.	0,9%	1,2%	0,7%
17.	Camelija osiguranje d.d.	0,3%	0,4%	0,3%
18.	Croatia osiguranje d.d.	0,5%	1,2%	0,8%
19.	Euroherc osiguranje d.d.	4,0%	3,0%	3,1%
20.	SARAJEVO osiguranje	2,0%	2,0%	2,2%
21.	Merkur BH osiguranje	4,4%	3,7%	3,6%
22.	Осигурање "VGT" д.д.	0,4%	0,4%	0,3%
23.	UNIQA osiguranje д.д.	5,3%	6,0%	4,8%
24.	Зовко осигурање д.д.	2,8%	2,4%	2,3%
25.	Триглав осигурање д.д.	0,1%	0,2%	0,4%
	УКУПНО	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ

У сљедећем прегледу дат је степен концентрације тржишта осигурања у Републици Српској по реер групама, из којег се види да није било значајних промјена броја друштава за осигурање по реер групама, у односу на исти период претходне године.

Табела 7: Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реер групама

Учешће	Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реер групама					
	30.06.2015.		30.06.2016.		30.06.2017.	
	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ
до 5%	26,6%	13	33,7%	15	37,6%	17
5-10%	52,3%	8	55,5%	8	51,8%	7
10-15%	21,1%	2	10,9%	1	10,6%	1
преко 15%	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ

Herfindahl Hirschman-ов индекс представља, такође, мјеру концентрације тржишта и израчунава се као збир квадрата појединачног учешћа сваког друштва за осигурање у односу на остварену премију. Овај индекс узима у обзир релативну величину и расподелу друштава на тржишту, те уколико је тржиште монополистичко постоји и већа тржишна концентрација, и наравно мања конкуренција. Индекс се повећава уколико се смањује број друштава учесника на тржишту, а у исто вријеме разлика у величини међу њима је све већа. Уколико би постојало само једно друштво које се бави осигурањем, индекс би износио 10.000 (учешће на тржишту 100%, односно индекс је $100 \cdot 100 = 10.000$). У супротном случају, уколико би било много друштава са сразмјерно ниским учешћем, око

0%, индекс би био близу 0, што би указивало да на тржишту постоји савршена конкуренција. Ако је Herfindahl Hirschman-ов индекс између 1.000 и 1.800 сматра се да на тржишту постоји умјерена концентрација. Herfindahl Hirschman-ов индекс је, у првој половини 2017. године, износио 633 поена, те се може закључити да је на тржишту осигурања Републике Српске присутна прилично јака конкуренција.

2.3. Обрачуната премија по друштвима за осигурање

Укупно обрачуната премија, у периоду 01.01. до 30.06.2017. године, која су остварила друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, укључујући и премију коју су ова друштва за осигурање остварила на тржишту осигурања ФБиХ, износила је 103.528.366 КМ (од чега 83.478.957 КМ у Републици Српској, а 20.049.409 КМ у ФБиХ). У односу на исти период претходне године, обрачуната премија је већа за 11.638.474 КМ или 12,7%.

Табела 8: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање

(у КМ)

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Укупно обрачуната премија						ИНДЕКС 2017/ 2016
		I-VI 2015.		I-VI 2016.		I-VI 2017.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Атос осигурање А.Д.	4.696.845	5,4	5.185.677	5,6	9.204.154	8,9	177,5
2.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	7.401.641	8,6	7.625.078	8,3	8.169.246	7,9	107,1
3.	Grawe осигурање А.Д.	9.373	0,0	5.985	0,0	3.852	0,0	64,4
4.	Дрина осигурање А.Д.	11.217.893	13,0	12.951.072	14,1	13.145.539	12,7	101,5
5.	Дунав осигурање А.Д.	8.336.619	9,7	10.279.514	11,2	11.468.582	11,1	111,6
6.	Wiener осигурање А.Д.	18.954.365	22,0	14.136.511	15,4	15.183.421	14,7	107,4
7.	Крајина осигурање А.Д.	4.998.545	5,8	3.569.744	3,9	649.064	0,6	18,2
8.	Микрофин осигурање А.Д.	3.460.958	4,0	4.294.680	4,7	4.361.939	4,2	101,6
9.	Нешковић осигурање А.Д.	7.275.525	8,4	7.748.849	8,4	8.402.020	8,1	108,4
10.	Осигурање Аура А.Д.	4.098.778	4,8	5.930.787	6,5	6.939.798	6,7	117,0
11.	Триглав осигурање А.Д.	5.090.303	5,9	5.231.225	5,7	5.419.844	5,2	103,6
12.	Осигурање Гарант Д.Д.	2.627.176	3,0	3.818.888	4,2	3.892.690	3,8	101,9
13.	Еурос осигурање А.Д.		0,0	2.106.016	2,3	3.916.396	3,8	186,0
14.	САС-СуперП осигурање А.Д.		0,0		0,0	1.502.596	1,5	
	УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	78.168.021	90,7	82.884.025	90,2	92.259.140	89,1	111,3
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Grawe осигурање А.Д.	6.714.130	7,8	7.064.547	7,7	7.706.663	7,4	109,1
2.	Дунав осигурање А.Д.	369.303	0,4	354.602	0,4	355.050	0,3	100,1
3.	Wiener осигурање А.Д.	964.242	1,1	1.586.718	1,7	3.207.513	3,1	202,1
	УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	8.047.674	9,3	9.005.867	9,8	11.269.225	10,9	125,1
	УКУПНО:	86.215.695	100,0	91.889.892	100,0	103.528.366	100,0	112,7

Извор: Извјештаји друшава за осигурање из Републике Српске

У наредној табели дат је преглед обрачунате премије друштава за осигурање из Републике Српске остварене у ФБиХ:

Табела 9: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС остварена у ФБиХ

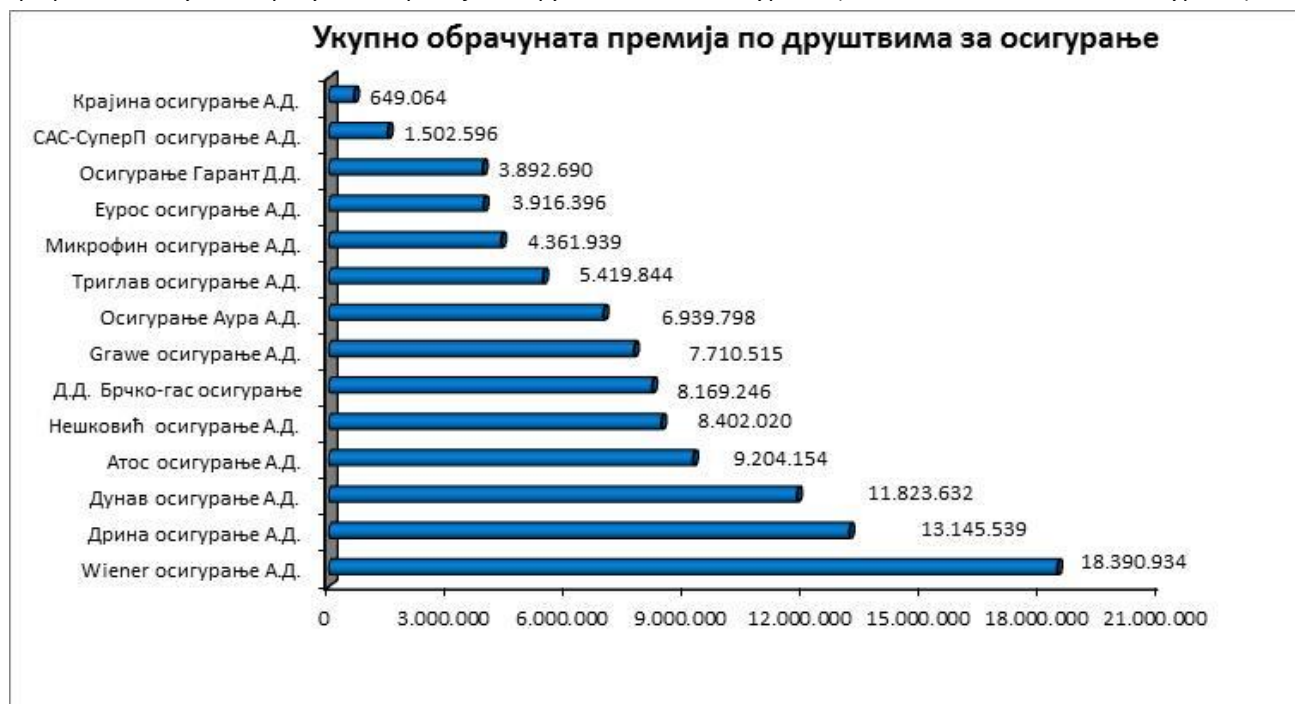
(у КМ)

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Обрачуната премија						ИНДЕКС 2017/16
		I-VI 2015.		I-VI 2016.		I-VI 2017.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Атос осигурање А.Д.	201.856	1,2	231.028	1,4	1.103.913	5,5	477,8
2.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	2.165.052	12,9	2.490.934	15,2	2.607.793	13,0	104,7
3.	Дрина осигурање А.Д.	2.059.076	12,2	2.418.699	14,8	2.037.182	10,2	84,2
4.	Дунав осигурање А.Д.	826.900	4,9	1.698.002	10,4	2.520.178	12,6	148,4
5.	Wiener осигурање А.Д.	10.129.010	60,2	5.969.090	36,5	7.080.727	35,3	118,6
6.	Микрофин осигурање А.Д.	609.580	3,6	1.001.994	6,1	1.113.328	5,6	111,1
7.	Осигурање Аура А.Д.	569.876	3,4	1.701.059	10,4	2.068.658	10,3	121,6
	УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	16.561.350	98,5	15.510.806	94,8	18.531.780	92,4	119,5
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Дунав осигурање А.Д.							
2.	Wiener осигурање А.Д.	260.151	1,5	858.743	5,2	1.517.629	7,6	176,7
	УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	260.151	1,5	858.743	5,2	1.517.629	7,6	176,7
	УКУПНО:	16.821.501	100,0	16.369.550	100,0	20.049.409	100,0	122,5

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Седам друштава за осигурање из Републике Српске има дозволу за обављање послова осигурања путем филијале у ФБиХ. Ова друштва за осигурање, путем филијала у ФБиХ, остварила су премију у износу од 20.049.409 КМ, која је већа за 22,5% у односу на исти период претходне године, а учествује у укупној премији друштава из Републике Српске са 19,4%. У структури ове премије доминира премија неживотних осигурања са 92,4%.

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање (животна и неживотна осигурања)

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

У извјештајном периоду, код неживотних осигурања, два друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској имала су мању премију, у односу на исти период претходне године, од којих код једног друштва за осигурање износ смањења није номинално значајан. Код другог друштва за

осигурање, пад активности је посљедица управљачких и организационих проблема насталих након промјене власничке структуре. Код животних осигурања сва друштва за осигурање су забиљежила пораст премије, у односу на исти период претходне године.

У укупно обрачунатој премији, на тржишту осигурања Републике Српске, филијале друштава за осигурање из ФБиХ учествују са 20,4% , односно у износу од 21.332.101 КМ.

У наредној табели се даје преглед обрачунате премије филијала друштава из ФБиХ на тржишту осигурања у Републици Српској.

Табела 10: Обрачуната премија по филијалама друштава из ФБиХ

(у КМ)

Р.Б.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ ФБИХ КОЈЕ ПОСЛУЈУ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ	Обрачуната премија						Индекс 2017/16
		I-VI 2015.		I-VI 2016.		I-VI 2017.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Аса осигурање д.д.	1.012.564	5,2	1.613.475	7,5	2.089.619	9,8	129,5
2.	Bosna-Sunce osiguranje d.d.	785.105	4,1	1.101.416	5,1	609.354	2,9	55,3
3.	Camelija osiguranje d.d.	299.743	1,6	348.804	1,6	341.984	1,6	98,0
4.	Croatia osiguranje d.d.	376.964	2,0	1.059.174	4,9	739.442	3,5	69,8
5.	Euroherc osiguranje d.d.	3.529.890	18,3	2.883.773	13,4	3.255.831	15,3	112,9
6.	Merkur BH osiguranje d.d.	86.687	0,4	112.648	0,5	108.768	0,5	96,6
7.	Sarajevo osiguranje d.d.	1.803.117	9,3	1.969.621	9,2	2.301.399	10,8	116,8
8.	Uniqa osiguranje d.d.	2.353.049	12,2	2.797.674	13,0	2.198.748	10,3	78,6
9.	VGT osiguranje d.d.	313.556	1,6	392.448	1,8	339.686	1,6	86,6
10.	Zovko osiguranje d.d.	2.444.065	12,7	2.282.833	10,6	2.418.143	11,3	105,9
	УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	13.004.739	67,4	14.561.865	67,9	14.402.975	67,5	98,9
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Bosna-Sunce osiguranje d.d.			65.313	0,3	78.117	0,4	119,6
2.	Croatia osiguranje d.d.	37.432	0,2	64.417	0,3	54.177	0,3	84,1
3.	Merkur BH osiguranje	3.826.463	19,8	3.499.757	16,3	3.634.530	17,0	103,9
4.	Uniqa osiguranje d.d.	2.354.194	12,2	3.027.719	14,1	2.786.040	13,1	92,0
5.	Триглав осигурање д.д.	76.941	0,4	229.204	1,1	376.262	1,8	164,2
	УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	6.295.030	32,6	6.886.409	32,1	6.929.126	32,5	100,6
	УКУПНО ПРЕМИЈА	19.299.768	100,0	21.448.274	100,0	21.332.101	100,0	99,5

Извор: Извјештаји филијала друштава из ФБиХ

У структури премије филијала друштава за осигурање из ФБиХ, која је обрачуната на тржишту осигурања Републике Српске, неживотна осигурања чине 67,5% укупне премије, док се на животна осигурања односи 32,5% укупне премије.

У наставку овог извјештаја користиће се искључиво подаци и показатељи о друштвима за осигурање из Републике Српске, а који произилазе из пословања друштава и у Републици Српској и ФБиХ.

2.4. Структура портфела

У сљедећој табели је представљена структура обрачунате премије према врстама осигурања, с тим да се категорија „остало“, односи на 13 група неживотних осигурања, које у укупној премији појединачно учествују до једног процента.

Табела 11: Обрачуната премија према врстама осигурања

(у КМ)

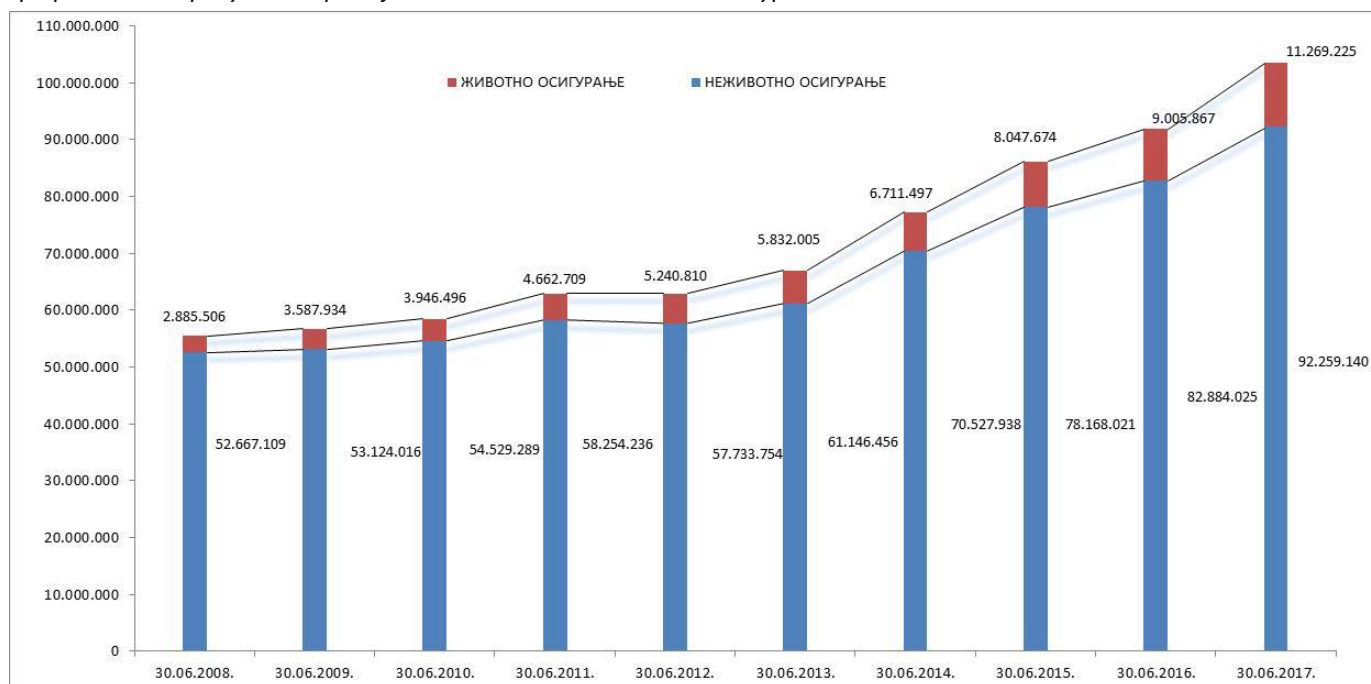
Врста осигурања	Обрачуната премија						Индекс 2017/16
	30.06.2015.		30.06.2016.		30.06.2017.		
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Осигурање незгоде	5.330.653	6,2	5.793.335	6,3	7.020.116	6,8	121,2
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских	4.952.422	5,7	5.087.853	5,5	5.856.780	5,7	115,1
Осигурање имовине од пожара и природних сила	3.596.288	4,2	3.914.126	4,3	4.757.819	4,6	121,6
Осигурање осталих штета на имовини	10.432.217	12,1	5.821.038	6,3	5.957.410	5,8	102,3
Осигурање од одговорности за м/в	51.755.479	60,0	59.876.092	65,2	65.351.951	63,1	109,1
Остало	2.100.962	2,4	2.391.582	2,6	3.315.065	3,2	138,6
Укупно неживотна осигурања	78.168.021	90,7	82.884.025	90,2	92.259.140	89,1	111,3
Животно осигурање	8.047.674	9,3	9.005.867	9,8	11.269.225	10,9	125,1
Укупно	86.215.695	100,0	91.889.892	100,0	103.528.366	100,0	112,7

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Од укупно обрачунате премије, на премију неживотних осигурања односило се 92.259.140 КМ или 89,1%, а на премију животних осигурања 11.269.225 КМ или 10,9%. Остварени раст обрачунате премије осигурања у врстама: осигурање незгоде, осигурање од пожара и природних сила, животно осигурања и код групе неживотних осигурања означене под „остало“ представља позитивну промјену. Међутим, овај раст због ниског учешћа премија ових врста осигурања у укупној премији није имао утицај на структуру портфеља осигурања.

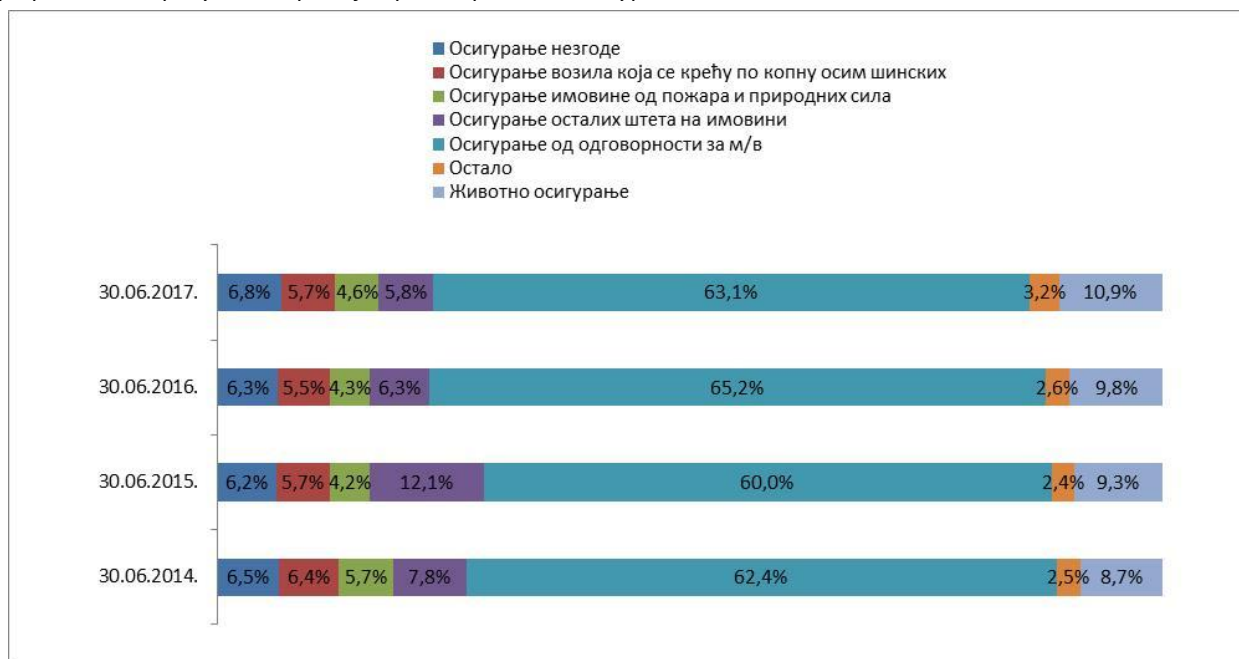
У наставку се дају графичке илустрације структуре бруто премије друштава за осигурања из Републике Српске.

Графикон 2: Обрачуната премија животних и неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Графикон 3: Обрачуната премија према врстама осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

У наредној табели налазе се подаци о учешћу обавезног и необавезног осигурања у укупно обрачунатој премији.

Табела 12: Удио обавезног и необавезног осигурања у укупно обрачунатој премији

Врста осигурања	(у КМ)						
	30.06.2015.	%	30.06.2016.	%	30.06.2017.	%	Индекс 2017/16
Обавезно	57.091.930	66,2	65.674.257	71,5	72.382.227	69,9	110,2
Необавезно	29.123.765	33,8	26.215.635	28,5	31.146.139	30,1	118,8
УКУПНО	86.215.695	100,0	91.889.892	100,0	103.528.366	100,0	112,7

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

У првој половини 2017. године дошло је до мањег смањења учешћа обавезних, односно мањег повећања учешћа необавезних осигурања у укупној премији. Остварена је већа стопа раста обрачунате премије у врстама необавезних осигурања, што представља позитивну промјену у односу на исти период претходне године.

3. БИЛАНСНА СТРУКТУРА

На основу достављених финансијских извјештаја друштава за осигурање из Републике Српске, за период 01.01. до 30.06.2017. године, у наставку се даје упоредни приказ и анализа основних билансних позиција.

3.1. Биланс стања

У следећој табели се даје скраћена шема збирног биланса стања за сва друштва за осигурање²:

Табела 13: Актива- укупно за сва друштва за осигурање

А К Т И В А	(у КМ)				Индекс 2017/16
	31.12.2016. година		30.06.2017. година		
	Износ	%	Износ	%	
А. СТАЛНА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	259.214.863	64,7	298.966.909	71,0	115,3
I Нематеријална средства	1.368.854	0,3	1.185.359	0,3	86,6
II Некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства (1+2+3)	93.347.941	23,3	95.128.720	22,6	101,9
1. Земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема	34.084.773	8,5	35.031.178	8,3	102,8
2. Инвестиционе некретнине	56.134.970	14,0	56.508.303	13,4	100,7
3. Основна средства у припреми и остала основна средства	3.128.197	0,8	3.589.239	0,9	114,7
III Дугорочни финансијски пласмани (1+2)	164.443.420	41,1	202.640.880	48,1	123,2
1. Учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица	2.199.255	0,5	2.697.255	0,6	122,6
2. Дугорочни финансијски пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима, дугорочни финансијски пласмани у земљи и иностранству, финансијска средства која се држе до рока доспијећа, финансијска средства расположива за продају и остали дугорочни финансијски пласмани	162.244.165	40,5	199.943.625	47,5	123,2
IV Одложена пореска средства	54.649	0,0	11.951	0,0	21,9
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	141.212.611	35,3	122.231.991	29,0	86,6
I Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји	517.298	0,1	1.362.563	0,3	263,4
II Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	111.630.545	27,9	91.177.629	21,6	81,7
1. Потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци	10.893.940	2,7	13.961.472	3,3	128,2
2. Потраживања из специфичних послова и друга потраживања	8.824.924	2,2	7.666.156	1,8	86,9
3. Краткорочни финансијски пласмани	65.554.135	16,4	52.729.373	12,5	80,4
4. Готовина	26.357.545	6,6	16.820.628	4,0	63,8
III Активна временска разграничења	28.878.822	7,2	29.553.026	7,0	102,3
IV - Одложена пореска средства	185.947	0,0	138.772	0,0	74,6
ПОСЛОВНА АКТИВА (А+Б)	400.427.475	100,0	421.198.900	100,0	105,2
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	5.784.262		4.873.790		84,3
УКУПНА АКТИВА	406.211.737		426.072.690		104,9

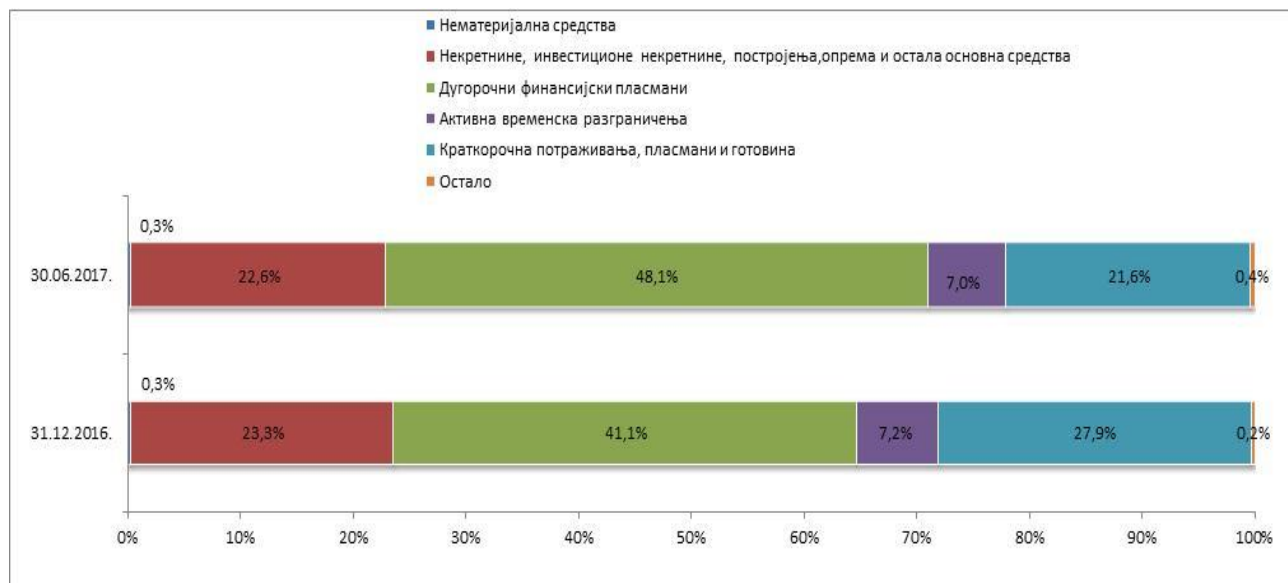
Извор: Биланси стања друштава за осигурање из Републике Српске

Вриједност пословне активе и пасиве друштава за осигурање из Републике Српске, са стањем на дан 30.06.2017. године, износила је 421.198.900 КМ и у односу на дан 31.12.2016. године већа је за 5,2%.

У наредном графичком приказу је представљена структура пословне активе.

² Напомена: Према Правилнику о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за друштва за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/16) у Биланс стања у колону – Износ на дан биланса претходне године уноси се почетно стање текућег периода.

Графикон 4: Структура пословне aktive друштава за осигурање

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из Републике Српске

Структуру пословне active чине стална имовина са учешћем од 71,0% и текућа имовина са учешћем од 29,0%, при чему је, у односу на претходни извјештајни период повећано учешће сталне имовине са 64,7% на 71,0%, а смањено учешће текуће имовине са 35,3% на 29,0%.

Стална имовина је повећана за 15,3%, а у оквиру које је повећан износ на ставкама некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства за 1,9% и дугорочни финансијски пласмана за 23,2%. У оквиру дугорочних финансијских пласмана повећано је учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица за 22,6%, које се односи на улагање једног друштва за осигурање у оснивање микрокредитног друштва. Дугорочни финансијски пласмани у земљи су повећани за 30,8%, а финансијска средства расположива за продају за 23,9%, као резултат промјена у структури улагања средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда.

У оквиру сталне имовине, нематеријална средства смањена су за 13,4%, а одложена пореска средства за 78,1%. Међутим, ово смањење није материјално значајно, јер је учешће ових ставки у пословној active свега 0,3%.

Текућа имовина се смањила за 13,4%, због смањења у оквиру ставке краткорочна потраживања, пласмани и готовина, односно смањења на ставкама: потраживања из специфичних послова и друга потраживања за 13,1%, краткорочни финансијски пласмани за 19,6% и готовина за 36,2%. На смањење износа потраживања из специфичних послова и друга потраживања утицало је смањење потраживања по основу регреса и исправке вриједности потраживања код једног друштва за осигурање, док је износ краткорочних финансијских пласмана смањен због претварања краткорочних у дугорочне финансијске пласмане код два друштва за осигурање.

Улагање новчаних средстава обезбијеђених емисијом акција, а која због проблема у процесу управљања код једног друштва нису уложена у претходном периоду, те промјене у структури улагања средстава за покриће техничких резерви утицало је на смањење износа готовине.

У оквиру текуће имовине, номинално посматрано, највећи раст је забиљежен код потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци, а односе се на потраживања по основу премије неживотних осигурања, што је у складу са растом обрачунате премије.

Повећање је забиљежено у оквиру ставке залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји, те ставке активна временска разграничења, док су одложена пореска средства смањена за 25,4%, при чему се истиче да ове ставке заједно учествују у укупној активи тек са 7,3%, и да њихове промјене нису од значаја за способност друштава за измирење обавеза из уговора о осигурању.

Ванбилансна актива, односно пасива, је у односу на претходни извјештајни период смањена за 15,7%, услед смањења потенцијалних обавеза по основу датих гаранција за обезбјеђење извршења обавеза трећих лица код два друштва за осигурање. Дио ове позиције односи се на државну имовину (грађевинске објекте које користи друштво за осигурање Wiener osiguranje a.d) и на отписана потраживања једног друштва за осигурање, гдје није било промјена.

У наредном прегледу је дат упоредни приказ агрегатних позиција пасиве биланса стања како сlijеди:

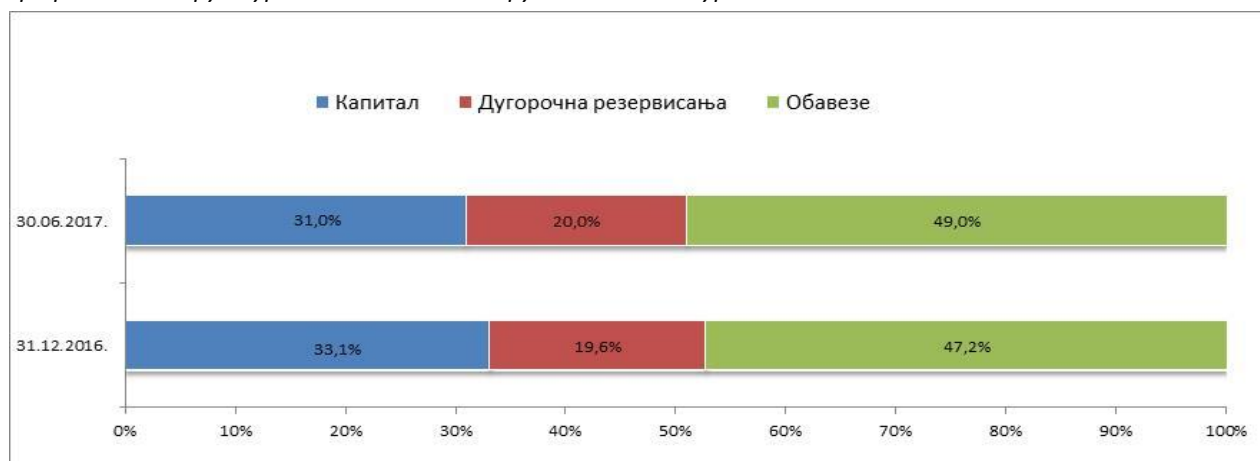
Табела 14: Пасива укупно за сва друштва за осигурање

ПАСИВА	31.12.2016. година		30.06.2017. година		Индекс 2017/16
	Износ	%	Износ	%	
А. КАПИТАЛ	132.711.391	33,1	130.472.550	31,0	98,3
1. Основни капитал	105.741.092	26,4	105.741.092	25,1	100,0
2. Емисиона премија	3.185.700	0,8	3.185.700	0,8	100,0
3. Емисиони губитак	4.073.025	1,0	4.045.946	1,0	99,3
4. Резерве из добитка	5.961.666	1,5	6.136.623	1,5	102,9
5. Ревалоризационе резерве	3.829.035	1,0	3.790.195	0,9	99,0
6. Нереализовани добити по основу финансијских средстава расположивих за продају	3.237.694	0,8	4.294.695	1,0	132,6
7. Нереализовани губити по основу финансијских средстава расположивих за продају	1.604.785	0,4	1.583.462	0,4	98,7
8. Нераспоређени добитак (9+10)	28.660.159	7,2	26.011.601	6,2	90,8
9. Нераспоређени добитак ранијих година	5.850.973	1,5	11.231.668	2,7	192,0
10. Нераспоређени добитак текуће године	22.809.186	5,7	14.779.933	3,5	64,8
11. Губитак до висине капитала (12+13)	12.226.145	3,1	13.057.948	3,1	106,8
12. Губитак ранијих година	4.309.320	1,1	12.226.145	2,9	283,7
13. Губитак текуће године	7.916.825	2,0	831.803	0,2	10,5
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	78.578.911	19,6	84.296.307	20,0	107,3
В. ОБАВЕЗЕ (1+2)	189.137.173	47,2	206.430.043	49,0	109,1
1. Дугорочне обавезе	48.133	0,0	62.615	0,0	130,1
2. Краткорочне обавезе и ПВР	189.089.040	47,2	206.367.428	49,0	109,1
2.1. Преносна премија ЖО	4.972.987	1,2	4.613.310	1,1	92,8
2.2. Преносна премија НЖО	91.828.622	22,9	99.515.042	23,6	108,4
2.3. Резервисане штете ЖО	584.495	0,1	583.257	0,1	99,8
2.4. Резервисане штете НЖО	64.683.352	16,2	66.084.006	15,7	102,2
2.5. Друга пасивна разграничења	4.371.574	1,1	3.784.694	0,9	86,6
2.6. Остале краткорочне обавезе	22.648.009	5,7	31.787.119	7,5	140,4
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА	400.427.475	100,0	421.198.900	100,0	105,2
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	5.784.262		4.873.790		84,3
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	406.211.737		426.072.690		104,9

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из Републике Српске

У наредном графичком приказу је представљена структура пословне пасиве:

Графикон 5: Структура пословне пасиве друштва за осигурање

Извор: Биланси стања друштва за осигурања из Републике Српске

Структуру пословне пасиве, са стањем на дан 30.06.2017. године, чине обавезе са 49,0%, капитал са 31,0% и дугорочна резервисања са 20,0%.

Техничке резерве животних и неживотних осигурања учествују са 40,5% у пословној пасиви, математичка резерва и резервисања за учешће у добитку код животних осигурања са 19,5%, а капитал са 31%, односно ове ставке укупно учествују са 91% у пословној пасиви. Њихово учешће и међусобни однос је у складу са основном дјелатности и структуром портфеља друштва за осигурање.

На позицији капитал забиљежено је смањење од 1,7% у односу на претходни извјештајни период, у оквиру које су смањени: емисиони губитак, ревалоризационе резерве и нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају. Међутим, смањење ових ставки појединачно није материјално значајно. Нераспоређени добитак смањен је за 9,2%, у оквиру којег је дошло до повећања нераспоређеног добитка ранијих година за 92% и смањења нераспоређеног добитка текуће године за 35,2%.

Са друге стране, повећали су се нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају за 32,6%, услед промјене цијена обвезница на тржишту хартија од вриједности. Ставка губитак до висине капитала повећана је за 6,8%, а у оквиру које је губитак ранијих година повећан за 2,8 пута, док је губитак текуће године смањен за 89,5%. Промјене у оквиру ставки губитак до висине капитала ранијих и губитак до висине капитала текуће године, произилазе из околности да је, у овом извјештајном периоду, губитак текуће године значајно смањен. На повећање губитка до висине капитала утицао је губитак једног друштва за осигурање.

На позицији дугорочна резервисања забиљежен је пораст од 7,3% у односу на претходни извјештајни период. У оквиру ове позиције дошло је до повећања математичке резерве за 9,7% и резервисања за учешће у добитку за 4,4%, а што је у складу са старосном структуром портфеља животног осигурања и представља наставак позитивног тренда.

Укупне обавезе су, у односу на претходни извјештајни период, повећане за 9,1%, и то због повећања краткорочних обавеза. Учешће дугорочних обавеза у укупним обавезама је тек 0,03%, па њихово повећање од 30,1% није имало значајан утицај на повећање укупних обавеза. У структури краткорочних обавеза, техничке резерве учествују са 82,8%. Промјене у оквиру ставки резервисане

штете и преносна премија (техничке резерве) произилазе из промјена у портфељу осигурања и реализације осигураних ризика. На повећање осталих краткорочних обавеза, материјално значајан утицај је имало повећање обавеза за порезе, доприносе и друге краткорочне обавезе код три друштва за осигурање, и то због пораста обавезе за дивиденду.

3.2. Биланс успјеха

У наредној табели дат је упоредни преглед ставки биланса успјеха на нивоу сектора за прво полугодиште 2016. и 2017. године.

Табела 15: Биланс успјеха укупно за сва друштва за осигурање

ПОЗИЦИЈА	30.06.2016.	%	30.06.2017.	%	Индекс 2017/16
	Износ		Износ		
(у КМ)					
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи (1+2+3+4+5+6)	100.096.150	93,3	106.495.172	91,5	106,4
1. Приходи од премија осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања	9.921.745		11.851.470		119,4
2. Приходи од премија осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања	77.149.697		84.683.075		109,8
3. Приходи по основу учешћа саосигурања, реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања	3.701.125		1.750.355		47,3
4. Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања	3.762.759		3.028.139		80,5
5. Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	220.931		153.241		69,4
6. Други пословни приходи	5.339.894		5.028.892		94,2
II - Пословни расходи (1+2)	96.942.726	92,9	94.889.972	94,4	97,9
1. Функционални расходи (1.1.+1.2.+1.3.)	52.338.173		52.785.888		100,9
1.1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	7.019.770		8.733.412		124,4
1.2. Накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања	4.011.159		4.191.070		104,5
1.3. Накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања	41.307.244		39.861.406		96,5
2. Трошкови спровођења осигурања	44.604.554		42.104.084		94,4
III - Пословни добитак/губитак (I-II)	3.153.424		11.605.200		368,0
Б. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	4.755.040	4,4	5.236.767	4,5	110,1
II - Финансијски расходи	283.781	0,3	598.993	0,6	211,1
III - Финансијски добитак/губитак (I-II)	4.471.259		4.637.774		103,7
АБ - Добитак/губитак редовне активности (АП+БП)	7.624.683		16.242.974		213,0
В. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Остали приходи	2.330.722	2,2	3.351.662	2,9	143,8
II - Остали расходи	5.539.277	5,3	4.652.077	4,6	84,0
III - Добитак/губитак по основу осталих прихода и расхода (I-II)	-3.208.555		-1.300.415		40,5
Г. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине	30.818	0,0	334.099	0,3	1084,1
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	577.742	0,6	256.483	0,3	44,4
III - Добитак/губитак по основу усклађивања вриједности имовине (I-II)	-546.924		77.616		
Д. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	31.733	0,0	2.992	0,0	9,4

П О З И Ц И Ј А	30.06.2016.	%	30.06.2017.	%	Индекс 2017/16
	Износ		Износ		
Д I- РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	87.911	0,1	89.719	0,1	102,1
Б. ДОБИТАК /ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА (АБ+ВП+ГП+Д-Д1)	3.813.026		14.933.448		391,6
Е. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ -Порески расходи периода	822.430		985.317		119,8
Ж - ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА					
З. НЕТО ДОБИТАК /НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА (Б-Е-Ж)=(З 1-З 2)	2.990.596		13.948.131		466,4
1. Нето добитак текуће године	13.231.067		14.779.934		111,7
2. Нето губитак текуће године	10.240.471		831.803		8,1
И. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ					
I - Добици утврђени директно у капиталу			964.874	0,8	
II - Губици утврђени директно у капиталу	992.961	1,0	29.403	0,0	3,0
III - Порез на добитак који се односи на остале добитке и губитке	63.310	0,1	55.488	0,1	87,6
Ј. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (З+ИИ-ИИ±ИИИ)	2.060.945		14.828.114		719,5
К. УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ (А1+Б1+В1+Г1+Д+И1)	107.244.464	100,0	116.385.566	100,0	108,5
Л. УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ (АП+БП+ВП+ГП+Д1+Е+ИП±ИИП+Ж)	104.361.089	100,0	100.572.135	100,0	96,4
Љ.УКУПАН БРУТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (К-Л)	2.883.375		15.813.431		548,4
М. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ (Е)	822.430		985.317		119,8
Н. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (Љ-М)=Ј	2.060.945		14.828.114		719,5

Извори: финансијски извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Укупни приходи, укључујући и добитке утврђене директно у капиталу, у првој половини 2017. године, износили су 116.385.566 КМ и већи су за 8,5%.

Пословни приходи учествују са 91,5% у укупним приходима и већи су за 6,4% у односу на исти период претходне године. У оквиру пословних прихода дошло је до повећања прихода од премија осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања за 19,4% и неживотних осигурања за 9,8%. Приходи по основу учешће саосигурања, реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања су смањени за 52,7%, због смањеног учешћа реосигураваача у накнади штета неживотних осигурања код једног друштва. Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања, приходи од поврата пореских и других даџбина и приходи од премија субвенција, дотација и други пословни приходи заједно учествују са мање од 8% у пословним приходима.

Финансијски приходи чине 4,5% укупних прихода и већи су за 10,1%. Остали приходи учествују у укупним приходима са 2,9%, повећани су за 43,8%, а на њихово повећање је најзначајнији утицај имала наплата отписаних потраживања код једног друштва за осигурање.

Приходи од усклађивања вриједности имовине и приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година заједно чине 0,3% укупних прихода.

Добици утврђени директно у капиталу су евидентирани код четири друштва за осигурање, а односе се на добитке по основу промјене фер вриједности хартија од вриједности расположивих за продају.

Укупни расходи, укључујући и губитке утврђене директно у капиталу, износили су 100.572.135 КМ и мањи су за 3,6% у односу на исти период претходне године.

Пословни расходи учествују са 94,4% у укупним расходима и мањи су за 2,1%. Функционални расходи чине 55,6% пословних расхода, а у оквиру којих су повећани расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе за 24,4% и накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања за 4,5%, док су се накнаде за штете и остале накнаде неживотних осигурања смањиле за 3,5%. Трошкови спровођења осигурања су се смањили за 5,6%, а у оквиру којих су трошкови амортизације и резервисања смањени за 82,7%.

Остали расходи су смањени за 16%, а на шта је значајан утицај имала исправка вриједности потраживања код једног друштва за осигурање.

У структури укупних расхода финансијски расходи учествују са 0,6%, расходи од усклађивања вриједности имовине са 0,3%, расходи по основу промјене рачуновоствених политика и исправке грешака из ранијих година са 0,1%. Губици утврђени директно у капиталу су смањени за 97%, али њихово учешће у укупним расходима је мање од 0,1%, те не представљају материјално значајну ставку.

Пословни добитак је износио 11.605.200 КМ и већи је за 3,6 пута у односу на исти период претходне године, док је добитак из редовне активности (када се укључе финансијски приходи и расходи) износио 16.242.974 КМ и већи је за 2 пута. Из основне дјелатности друштава за осигурање остварено је 85,9% добитка сектора.

Нето резултат периода, на нивоу сектора је добитак у износу од 13.948.131 КМ. Тринаест друштава за осигурање је остварило нето добитак у износу од 14.779.934 КМ, док је једно друштво остварило нето губитак у износу од 831.803 КМ.

Укупан нето резултат на нивоу сектора, добијен као разлика укупних прихода, добитака утврђених директно у капиталу, са једне стране, и укупних расхода, губитака утврђених директно у капиталу и текућег и одложеног пореза на добит, са друге стране, је добитак у износу од 14.828.114 КМ.

4. ФИНАНСИЈСКИ И ТЕХНИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ СТАЊА У СЕКТОРУ

4.1. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе

4.1.1. Укупно обрачунате техничке резерве

Актуарски заснован обрачун техничких резерви је основни предуслов за одржавање солвентности друштава за осигурање, чиме се доприноси бољој заштити интереса осигураника и трећих оштећених лица, као и јачању повјерења у сектор осигурања. Правила обрачуна техничких резерви прописана су подзаконским актима Агенције, а њихова адекватна примјена предмет је контроле, како овлашћених актуара, тако и Агенције, кроз обавезне извјештаје које друштва достављају периодично и кроз непосредне контроле.

У наредном графикону приказани су износи обрачунатих техничких резерви на нивоу сектора.

Графикон 6: Обрачунате техничке резерве на нивоу сектора

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Са стањем на дан 30.06.2017. године, износ обрачунатих техничких резерви на нивоу сектора је већи за 14%, у односу на стање на дан 30.06.2016. године.

Ради одржавања финансијске способности извршавања обавеза по основу исплате штете и накнада из уговора о осигурању, друштво за осигурање је дужно да средства за покриће техничких резерви улаже у прописане облике средстава, уз примјену принципа сигурности, профитабилности, те водећи рачуна о дисперзији улагања.

С обзиром да се примјењују различити услови и ограничења улагања код животног и неживотног осигурања, у наставку се даје одвојена анализа улагања средстава за покриће техничких резерви.

4.1.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви друштава за неживотно осигурање

Обрачунате техничке резерве неживотних осигурања на нивоу сектора, приказане су у наредном графикону.

Графикон 7: Обрачунате техничке резерве друштава за неживотно осигурање

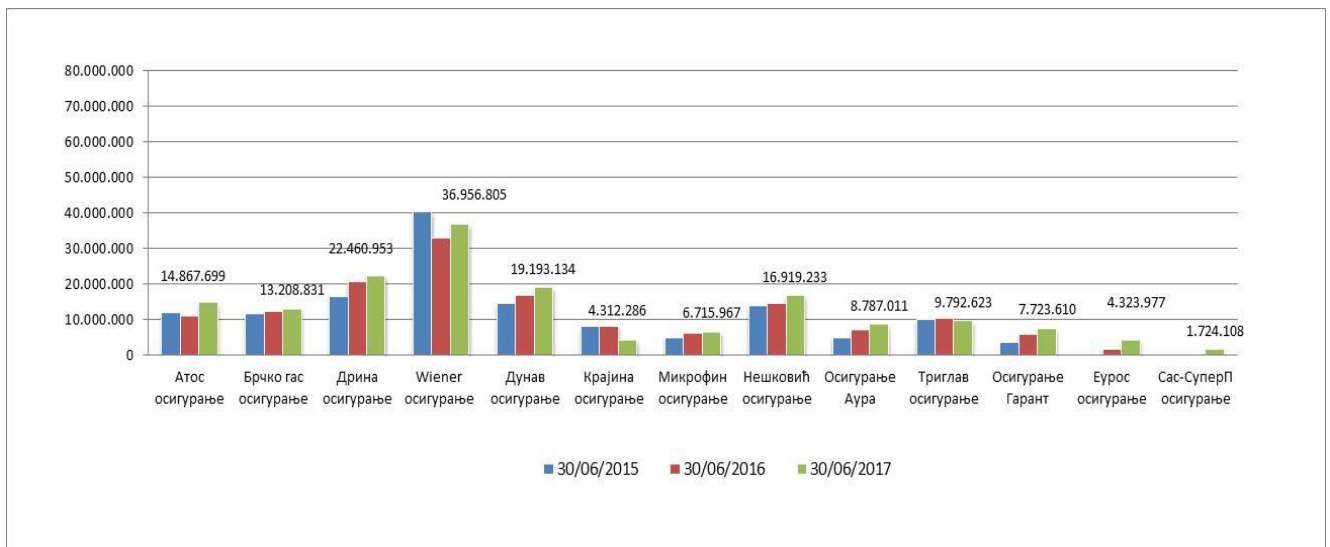

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Износ обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања, са стањем на 30.06.2017. године, већи је за 12%, у односу на 30.06.2016. године.

У наредном графикону приказан је износ обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања за сва друштва за осигурање која обављају послове неживотног осигурања.

Графикон 8: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

У односу на исти период претходне године, код два друштва за осигурање дошло је до смањења обрачунатих технички резерви. Код једног друштва за осигурање смањење је материјално значајно и узроковано је, смањењем преносне премије, јер је смањена и премија, док код другог друштва за осигурање смањење техничких резерви нема материјалну значајност.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања.

Графикон 9: Структура улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

У структури улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања доминирају орочени депозити и некретнине. Улагања у хартије од вриједности, првенствено државне обвезнице, биљеже континуиран раст, и са стањем на дан 30.06.2017. године, износила су 21,6% укупних улагања која служе за покриће техничких резерви неживотних улагања.

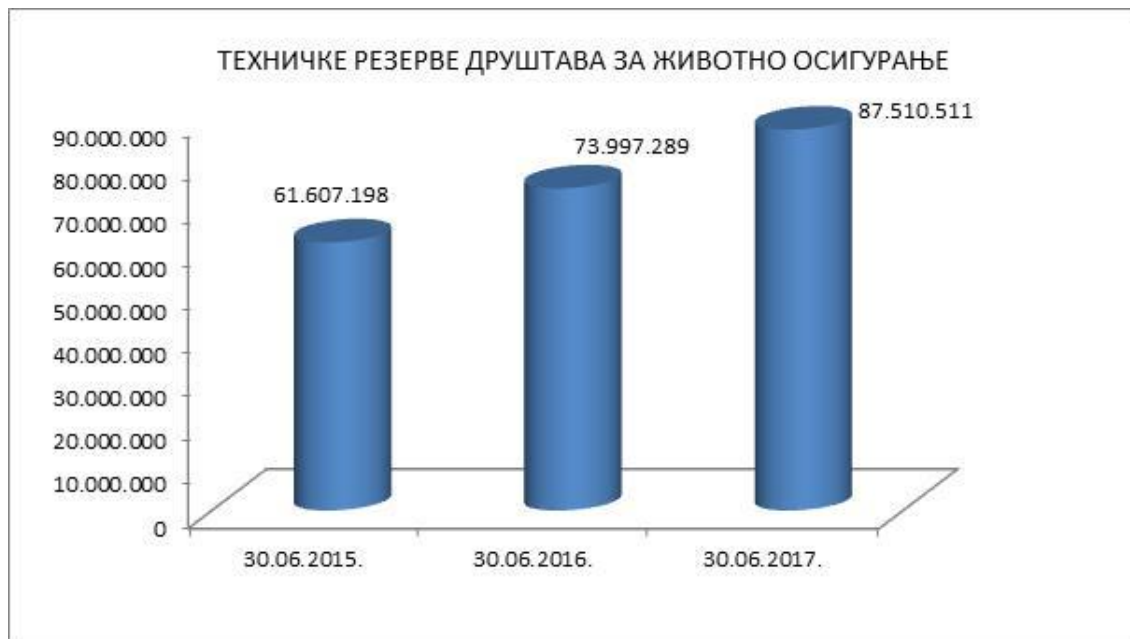
У погледу улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, треба истаћи да је присутан ризик реалности процјене вриједности некретнина (у смислу продајне цијене и времена утрживости).

Код свих друштава која се баве неживотним осигурањима обезбијеђена је усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви неживотних осигурања.

4.1.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви друштава за животно осигурање

Техничке резерве животног осигурања, као што се види из наредног графика, карактерише динамичан раст.

Графикон 10: Обрачунате техничке резерве животног осигурања

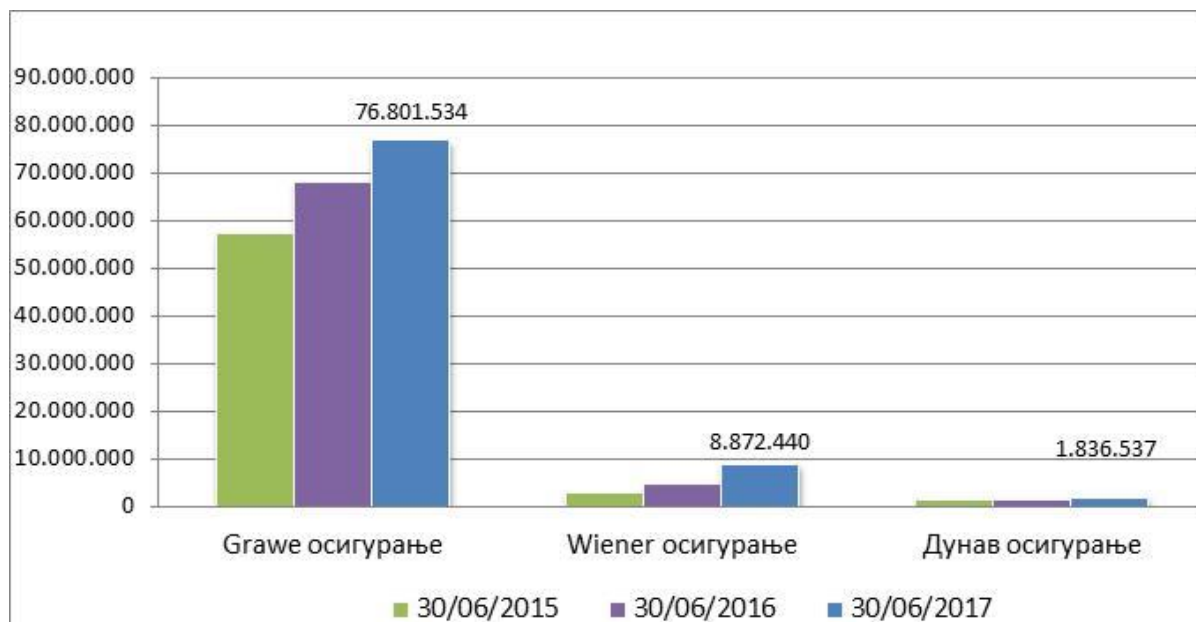
Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Износ обрачунатих техничких резерви животног осигурања, са стањем на 30.06.2017. године, већи је за 18,3%, у односу на 30.06.2016. године.

Раст обрачунатих техничких резерви животног осигурања је стабилан и у складу је са растом и старосном структуром портфеља животног осигурања.

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве животног осигурања, по друштвима за осигурање која обављају послове животног осигурања.

Графикон 11: Преглед обрачунатих техничких резерви животног осигурања по друштвима

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Разлика у износу обрачунатих техничких резерви животног осигурања између појединачних друштава за осигурање је сразмјерна учешћу ових друштава у укупној премији животног осигурања и у складу је са разликама у старосној структури портфеља.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања.

Графикон 12: Структура улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

У структури улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања најзначајније учешће имају хартије од вриједности домаћих емитената и орочени депозити. У посматраном периоду дошло је до повећања учешћа улагања у хартије од вриједности на терет орочених депозита. Треба нагласити да у оквиру хартија од вриједности доминирају државне обвезнице.

Код свих друштава која се баве животним осигурањима обезбијеђена је квантитативна и квалитативна усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви животних осигурања.

4.2. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање

У наставку се дају основни подаци у вези са рјешавањем и исплатом одштета и других накнада по основу уговора о осигурању (у даљем тексту: обавезе из осигурања).

Табела 16: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања

ВРСТА ОСИГУРАЊА	(у КМ)		
	30.06.2015.	30.06.2016.	30.06.2017.
Осигурање незгоде	2.431.503	2.198.346	2.087.381
Здравствено осигурање	256.684	236.407	173.586
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	3.648.719	3.226.198	4.495.802
Осигурање робе у превозу	85.195	7.323	6.101
Осигурање имовине од пожара и природних сила	1.029.473	671.595	600.973
Осигурање осталих штета на имовини	27.099.244	3.524.147	388.952
Осигурање од одговорности за моторна возила	14.212.848	16.170.146	16.905.067
Осигурање од опште грађанске одговорности	27.933	82.605	190.316
Осигурање кредита	645	235	
Осигурање од различитих финансијских губитака	269.899	17.196	16.840
Осигурање помоћи	1.653		937
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	49.063.796	26.134.198	24.865.954

ВРСТА ОСИГУРАЊА	30.06.2015.	30.06.2016.	30.06.2017.
Животно осигурање	2.438.792	3.080.805	3.433.183
Додатна осигурања уз осигурање живота	296.066	517.448	390.307
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	2.734.858	3.598.253	3.823.490
УКУПНО	51.798.654	29.732.452	28.689.444

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Укупно исплаћене обавезе из неживотних осигурања износиле су 24.865.954 КМ и мање су за 5%, у односу на исти период претходне године. Корисницима животног осигурања, у овом извјештајном периоду, исплаћено је 3.823.490 КМ, што у односу на исти период 2016. године представља повећање за 6,3%. Ово повећање је у складу са основним карактеристикама и старосном структуром уговора о животног осигурању друштава за осигурање из Републике Српске. Наиме, сходно расту броја уговора о животног осигурању који истичу, континуирано је присутно и повећање износа исплаћених обавеза из осигурања живота.

4.2.1. Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања

У наредној табели приказани су показатељи ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за животна и неживотна осигурања.

Табела 17: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања

Опис	30.06.2015.	30.06.2016.	30.06.2017.
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	66,9%	66,9%	68,9%
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у животним осигурањима	82,8%	83,1%	83,8%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	94,3%	96,5%	96,7%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у животним осигурањима	98,8%	98,9%	99,5%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања представља однос броја укупно ријешених и укупно евидентираних захтјева. Стопа исплате обавеза из осигурања представља однос броја укупно исплаћених и укупно ријешених одштетних захтјева. У посматраном периоду није било значајнијих промјена код ових показатеља.

У наредној табели дате су стопе ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила, по друштвима за осигурање.

Табела 18: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила на 30.06.2017. године

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања
1.	Атос осигурање А.Д.	71,7%	99,3%
2.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	65,3%	100,0%
3.	Дрина осигурање А.Д.	68,2%	100,0%
4.	Еурос осигурање А.Д.	77,6%	99,5%

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања
5.	Дунав осигурање А.Д.	54,3%	98,6%
6.	Wiener осигурање А.Д.	59,8%	92,2%
7.	Крајина осигурање А.Д.	35,8%	72,8%
8.	Микрофин осигурање А.Д.	80,9%	100,0%
9.	Нешковић осигурање А.Д.	62,9%	97,8%
10.	Осигурање Аура А.Д.	76,3%	99,7%
11.	Осигурање Гарант Д.Д.	71,6%	99,7%
12.	САС-СуперП осигурање А.Д.	93,5%	100,0%
13.	Триглав осигурање А.Д.	67,9%	94,4%
	УКУПНО:	64,9%	97,3%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Потребно је напоменути да стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања, зависи и од објективних фактора на које друштво за осигурање није у могућности да утиче (нпр. старости портфеља друштва за осигурање, начина евидентирања одштетних захтјева, броја одштетних захтјева у судском спору и захтјева са непотпуном документацијом и сл), те да би била мјеродаван показатељ потребно је посматрати заједно са осталим показатељима.

4.3. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио

Рацио штета представља однос мјеродавних штета и мјеродавне премије, док рацио трошкова представља учешће трошкова спровођења осигурања у обрачунатој премији. Комбиновани рацио показује резултат пословања прије укључивања резултата од улагања, а рачуна се као збир рация трошкова и рация штета.

У наредном табеларном прегледу дати су рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио за неживотна осигурања за сектор осигурања.

Табела 19: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања

О П И С	30.06.2016.	30.06.2017.
Рацио штета (%)	29,6	31,2
Рацио трошкова (%)	39,6	40,4
Комбиновани рацио (%)	69,3	71,6

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Уколико је комбиновани рацио мањи од 100, разлика између 100 и комбинованог рация представља позитиван резултат из послова осигурања, а уколико је комбиновани рацио већи од 100, та разлика представља негативан резултат из послова осигурања.

Са стањем на 30.06.2017. године, комбиновани рацио је испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања.

4.4. Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава

У наредном табеларном прегледу приказана је рентабилност имовине и рентабилност властитих средстава на нивоу сектора осигурања.

Табела 20: Показатељи рентабилности

Период	30.06.2016.	30.06.2017.
Поврат на уложену имовину (ROA) (%)	0,8	3,4
Поврат на уложени властити капитал (ROE) (%)	2,6	10,6

Извор: Извјештаји друштава за осигурања из Републике Српске

Показатељ рентабилности имовине (ROA) рачуна се као однос нето резултата обрачунског периода и просјечне активе, а представља проценат приноса на укупну активу. На нивоу сектора осигурања остарен је позитиван принос на активу од 3,4%.

Показатељ рентабилности властитих средстава (ROE) представља однос између нето резултата обрачунског периода и просјечног капитала, а показује колики је поврат на уложени властити капитал. На нивоу сектора укупна рентабилност капитала у извјештајном периоду износила је 10,6%.

Оба показатеља биљеже значајно повећање, у односу на исти период претходне године, јер је остварен већи нето резултат у извјештајном периоду.

4.5. Остали показатељи пословања

У наредном табеларном прегледу дати су остали показатељи пословања сектора осигурања.

Табела 21: Остали показатељи пословања друштава за осигурање

Период	30.06.2016.	30.06.2017.
Премија по запосленом (у КМ)	59.980	71.007
Укупан приход по запосленом (у КМ)	70.003	79.825
Добит по запосленом (у КМ)	1.952	9.567
Добит/Укупан приход (%)	2,8	12,0
Рацио солвентности (%)	136,9	142,1
Општа ликвидност (%)	4,0	3,8

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Сви показатељи, осим опште ликвидности, биљеже раст у извјештајном периоду, у односу на исти период претходне године. Повећање осталих краткорочних обавеза (описано у поглављу 3.1.) није се значајно одразило на општу ликвидност. Наиме, коефицијент опште ликвидности је већи од 1, а што одражава способност измирења обавеза у роковима доспијења.